

proti tomuto rozhodnutí platí totéž, co platí o opravných prostředcích do rozhodnutí o žalobní pohledávce, tedy také — kde se to hodí — předpisy o věcech bagatelních. Ani v tom směru nemůže mít vzájemná pohledávka výsadu před žalobní pohledávkou. Tyto zásady v podstatě byly vysloveny i v rozhodnutí čis. 6448 sb. n. s. a došly výrazu v plenárním rozhodnutí ze dne 23. března 1928, Pres 760/27 čis. sb. n. s. 7905, ve kterém bylo vysloveno, že i při vzájemné pohledávce uplatněné námitkou k započtení nastává účinek zahájené rozepře do výše žalobního nároku (§ 232 druhý odstavec, c. ř. s.). Protože v tomto případě šlo by v odvolacím řízení ze vzájemné pohledávky již jen o 206 Kč, tudíž o věc nepatrnou, není v tom směru do odmítacího usnesení odvolacího soudu podle § 517 poslední odstavec c. ř. s. rekurs přípustný a bylo jej podle § 523 c. ř. s. odmítnouti, když tak neučinily již nižší soudy.

Čís. 8019.

Přihlásil-li dědic, přihlásivší se k pozůstalosti, k pozůstalosti pohledávky, jež ostatní přihlášení dědicové popřeli, pozůstalostní soud pak poukázal dědice, přihlásivšího pohledávky, na pořad práva a projednání pozůstalosti přerušil, jsou splněny podmínky určovací žaloby (§ 228 c. ř. s.), již jest řídití proti dědicům, popřevším přihlášené pohledávky.

(Rozh. ze dne 4. května 1928, R I 1150/27.)

K pozůstalosti po Janu K-ovi přihlásila se pozůstalá vdova a děti zůstavitelovy. Pozůstalá vdova přihlásila k pozůstalosti různé pohledávky úhrnem 82.243 Kč. Ježto ostatní přihlášení dědici pohledávky neuznali, poukázal pozůstalostní soud pozůstalou vdovu s jejími pohledávkami přihlášenými k pozůstalosti na pořad práva. Žalobu vdovy proti ostatním dědicům o uznání, že žalobkyni přísluší za pozůstalostí po Janu K-ovi pohledávka 82.243 Kč procesní soud prvního stupně zamítl, maje za to, že tu není podmínek určovací žaloby podle § 228 c. ř. s., ježto mohlo býti žalováno přímo o plnění. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. Důvody: Jde o žalobu určovací podle § 228 c. ř. s. Žalobkyně domáhá se jí proti žalovaným jako dědicům přihlásivším se výmínečně ze zákona k pozůstalosti Jana K-a, zemřelého dne 30. ledna 1926 určení, že pohledávky v žalobě uvedené celkem 82.243 Kč s přísl. jí proti pozůstalosti příslušejí. Jest nesporno, že pozůstalost nebyla dosud odevzdána. Platí tudíž ustanovení §§ 821, 550 obč. zák., podle nichž neručí dědicové osobně za dluhy pozůstalosti, nýbrž, že dluhy ty jsou dluhy pozůstalosti, jejichž zástupci jsou dědicové, kteří za dluhy pozůstalostní ručí všichni stejným způsobem

a stejnou měrou (§ 891 obč. zák.). Jest tudíž žalobkyně jako věřitelka pozůstalosti oprávněna, uplatňovati žalobní nárok, že jí přísluší za pozůstalostí zmíněné pohledávky, jen proti žalovaným dědicům. Další žalobní prosba, by bylo uznáno, že žalovaní jsou povinni uznati, že žalobkyni přísluší proti pozůstalosti řečené pohledávky, jest zcela zbytečným dodatkem, který žalobě nemůže odňati povahu určovací žaloby. Rozsudek soudu první stolice vychází ze správného úsudku, že podmínkou práva, žádati, by soud vynesl rozsudek určovací, jest zájem strany žalující, by právo jí uplatňované bylo co nejdříve rozsudkem soudu na jisto postaveno. Otázku, je-li tato podmínka splněna, řešiti má soud na základě výsledku jednání. Napadený rozsudek dospívá k zápornému rozřešení této otázky. Jako důvody uvádí jednak, že byla žaloba o plnění proti pozůstalosti možná a žaloba určovací postrádá tudíž praktického účelu a přiči se závadě procesní hospodárnosti, jednak, že žalobkyně ani netvrdí zájem, který jest podmínkou žaloby určovací. a soud na základě přednesu žalobkyně a obsahu spisů pozůstalostních takového zájmu seznati nemůže. Soud odvolací nesdílí názor soudu první stolice. Závažná pro posouzení otázky zájmu jest nesporná okolnost, že žalobkyně jest rovněž jako žalovaní dědičkou, přihlásivši se k pozůstalosti Jana K-a výmínečně ze zákona. Jako dědička má nepochybně důvodný zájem na tom, by jí byla pozůstalost co nejdříve odevzdána. Odevzdání pozůstalosti však překáží, jakž vyplývá ze spisů pozůstalostních, skutečnost, že pohledávky žalobkyně v tomto sporu uplatňované nebyly žalovanými dědici uznány a jsou tudíž spornými, takže nelze stav jmění pozůstalostního zjistiti. Má tudíž žalobkyně jako dědička zájem na tom, by bylo v brzku na jisto postaveno, že pohledávky v žalobě uvedené jsou pohledávkami žalobkyně za pozůstalostí patřícími do stavu dluhů pozůstalosti. Žalobkyně sice netvrdí výslovně tento zájem, avšak z obsahu žaloby, jež dovolává se usnesení ze dne 1. září 1926, zájem ten jest patrný. Pokud soud stolice první míní, že žaloba určovací nemá praktického významu a přiči se zásadě procesní hospodárnosti, ježto mohla býti podána ihned žaloba o plnění, poukazuje odvolací soud k tomu, že žalobkyně jako věřitelka a spoludědička pozůstalosti dosud neodevzdané nemá zájmu na vyplacení svých pohledávek, nýbrž že podle stavu věci jde hlavně o to, by bylo zjištěno, zda žalobkyni přísluší za pozůstalostí řečené pohledávky, a není obavy, že by po zjištění tohoto práva žalobkyně došlo k dalším sporům o plnění. Ježto jest splněna podmínka zájmu v § 228 c. ř. s. stanovená, jest žaloba určovací podle názoru odvolacího soudu přípustná a její zamítnutí z důvodu nedostatku této podmínky neoprávněné.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Žalovaní napadají usnesení odvolacího soudu neprávem. Odvolací soud posoudil věc správně po stránce právní, uvažovav jediné na zá-

kladě § 228 c. ř. s. o oprávněnosti určovací žaloby, kterou byl tento spor zahájen, a zodpověděv otázku tu kladně. Neobstojí proto námitky žalovaných, že žalobkyně nemá právního zájmu na zjištění, že jí přísluší za pozůstalosti po Janu K-ovi pohledávky popřené žalovanými jako přihlásivšími se dědici k pozůstalosti a že se žalovaným nedostává pasivního oprávnění ku sporu. Jest si uvědomiti, jak došlo k žalobě. Okresní soud poukázal usnesením ze dne 1. září 1926 v pozůstalostním řízení žalobkyni jako vdovu a přihlášenou dědičku na pořad práva s jejími pohledávkami k pozůstalosti přihlášenými, ježto žalovaní jako dědici pohledávky neuznali a přerušil z důvodu toho projednání pozůstalosti, ježto, jak praví v důvodech, nelze zjistiti stav pozůstalostního jmění a nelze v projednání pozůstalosti pokračovati. Jest proto uznati, že, když pozůstalost není dosud z tohoto důvodu skončena, pro žalobkyni jako dědičku polovice pozůstalosti (§ 757 obč. zák.) vznikl zájem na zjištění zažalovaných pohledávek, jakmile je žalovaní popřeli v pozůstalostním řízení, neboť na jsoucnosti pohledávek těch závisí zjištění pozůstalostního jmění a tím podkladu pro případnou dědickou dohodu, k níž, jak ze spisů zjevno, nedošlo pro rozpory o dluzích. Jest proto na jsoucnosti pohledávek žalobkyně závislé vůbec skončení a odevzdání pozůstalosti, an pozůstalostní soud právě pro zmíněný důvod v řízení pozůstalostním nepokračuje. Že žalobu bylo řídití toliko proti žalovaným, kteří popřeli v pozůstalostním řízení pohledávky žalobkyně, nikoli proti pozůstalosti, zastoupené žalovanými jako dědici, plyne z povahy věci a ze zákona, jak již případně odůvodnil odvolací soud. Žalobkyně mohla také podle obdoby § 110 konk. řádu žalovati jen ty osoby, které její pohledávky v pozůstalostním řízení popřely, což byli žalovaní jako přihlášení dědici. Na rozhodnutí čís. 5712 sb. n. s. nelze se žalovaným odvolávati, neboť jeho skutkový podklad byl jiný.

Čís. 8020.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).

Usnesení valné hromady družstva o sanaci nabývá proti členu účinnosti teprve zápisem do rejstříku.

(Rozh. ze dne 4. května 1928, R I 218/28.)

Žalobce byl členem žalovaného družstva, jehož účelem bylo zaopatřovati členy elektrickou energií. Družstvo dostalo se do finančních nesnází a byla proto na valné hromadě družstva usnesena jeho sanace. Ježto se žalobce zdráhal účastniti se sanační akce, zastavilo mu žalované družstvo dodávku proudu. Žalobu proti družstvu o náhradu škody, jež vzešla žalobci zastavením proudu, procesní soud prvního stáda zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil